

UCHWAŁA NR 34
RADY DYDAKTYCZNEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW: FILOLOGIA BAŁTYCKA,
FILOLOGIA KLASYCZNA I STUDIA ŚRÓDZIEMNOMORSKIE, FILOLOGIA
POLSKA, FILOLOGIA POLSKIEGO JĘZYKA MIGOWEGO,
KULTUROZNAWSTWO – WIEDZA O KULTURZE, LABORATORIUM PRAKTYK
TEKSTOWYCH, LOGOPEDIA OGÓLNA I KLINICZNA, PŁEĆ I SEKSUALNOŚĆ,
SLAWISTYKA, SZTUKA PISANIA, SZTUKI SPOŁECZNE

z dnia 8 września 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o programie studiów podyplomowych
Balkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna

Na podstawie § 68 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz. 190 z późn. zm.) i § 7 ust. 1 Regulaminu Studiów Podyplomowych na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW z 2021 r. poz. 238) Rada Dydaktyczna postanawia, co następuje:

§ 1

Wyraża się pozytywną opinię w sprawie propozycji utworzenia programu studiów podyplomowych *Balkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna*. Wniosek stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kierownik jednostki dydaktycznej: Ł. Książyk

Załącznik do uchwały nr 34

Rady Dydaktycznej dla kierunków studiów: filologia bałtycka, filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie, filologia polska, filologia polskiego języka migowego, laboratorium praktyk tekstowych, kulturoznawstwo – wiedza o kulturze, laboratorium praktyk tekstowych, logopedia ogólna i kliniczna, płeć i seksualność, slawistyka, sztuka pisanie, sztuki społeczne z dnia 8 września 2025 r. w sprawie wyrażenia opinii o programie studiów podyplomowych *Balkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna*

WNIOSEK O UTWORZENIE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

CZĘŚĆ I

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Informacje o programie studiów podyplomowych	
Nazwa studiów w języku polskim:	Balkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna
Nazwa studiów w języku angielskim:	Contemporary Balkans: a Socio-Political Perspective
Nazwa studiów w języku wykładowym ¹ :	nie dotyczy
Język wykładowy:	język polski
Liczba semestrów:	2
Łączna liczba godzin zajęć:	158
w tym liczba godzin zajęć wymagana do ukończenia studiów podyplomowych:	158
Łączna liczba punktów ECTS:	30
w tym liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów podyplomowych:	30
Poziom PRK, na którym nadawana jest kwalifikacja częściowa po ukończeniu studiów podyplomowych:	6

¹ Należy wypełnić jeśli język wykładowy jest inny niż język polski lub język angielski.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych osiąmane na studiach podyplomowych, uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 6–8 PRK.

Symbol efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 6 – 8 PRK
	WIEDZA: absolwent/absolwentka zna i rozumie	
W1	w stopniu zaawansowanym kluczowe fakty z zakresu historii najnowszej Półwyspu Bałkańskiego, usytuowanie geopolityczne Bałkanów, historyczne uwarunkowania współczesnych procesów społecznych, kulturowych i politycznych w regionie, stosunków lokalnych i międzynarodowych, a także rolę regionu jako podmiotu polityki światowej i europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem stosunków z Polską.	P6S_WG
W2	w zaawansowanym stopniu czynniki wpływające na relacje międzykulturowe na Półwyspie Bałkańskim oraz na stosunki międzynarodowe, w szczególności: strukturę narodowościową, specyfikę etniczną i wyznaniową, przemiany kulturowe i ich uwarunkowania.	P6S_WG
W3	podstawowe zasady działania instytucji i organizacji pozarządowych organizujących współpracę kulturalną między Polską a krajami Półwyspu Bałkańskiego, zasady komunikacji międzykulturowej, podejmowania i rozwijania działań o charakterze przedsiębiorczym w obszarze takiej współpracy (w tym tworzenia inicjatyw społecznych, edukacyjnych i kulturalnych) oraz fundamentalne dylematy związane z działaniem w środowisku multietnicznym i wielokonfesyjnym.	P6S_WK
W4	główne problemy społeczne i polityczne krajów bałkańskich w odniesieniu do sytuacji w regionie, Europie i na świecie.	P6S_WK
	UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka potrafi	
U1	rozpoznać, porównać oraz zinterpretować kluczowe zjawiska społeczne, kulturowe i polityczne na Bałkanach, przeanalizować je w wymiarze regionalnym i międzynarodowym przez dobór adekwatnej metody analizy i wykorzystanie właściwych metod badawczych z zakresu nauk o kulturze i religii, a także w uzasadniony sposób dokonać ich syntezy w wieloaspektowych badaniach nad sytuacją społeczno-polityczną i kulturą państw Półwyspu Bałkańskiego.	P6S_UW
U2	w sposób zrozumiały i precyzyjny komunikować się na tematy związane z problematyką społeczno-polityczną oraz kulturową regionu Bałkanów, wykorzystując specjalistyczną terminologię, a także brać udział w debatach.	P6S_UK

U3	współdziałać z innymi osobami oraz planować i organizować pracę własną i w ramach zespołów zajmujących się analityką i doradztwem politycznym, tworzeniem ekspertyz na potrzeby instytucji państwowych i organizacji pozarządowych, realizacją przedsięwzięć z zakresu współpracy kulturalnej i dyplomatycznej.	P6S_UO
U4	dostrzec konieczność stałego aktualizowania własnej wiedzy i monitorowania zmieniającej się sytuacji kulturowej i społeczno-politycznej oraz samodzielnie zaplanować i zorganizować proces własnego uczenia się.	P6S_UU
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do	
K1	krytycznej oceny swojej wiedzy, kierowania się zasadami rzetelności naukowej, konfrontowania własnych przekonań z opiniami ekspertów oraz dokładnego weryfikowania otrzymywanych informacji przez poszukiwanie zróżnicowanych źródeł.	P6S_KK
K2	wykazywania inicjatywy i podejmowania działań o charakterze przedsiębiorczym na rzecz zacieśniania wzajemnych stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych między krajami Półwyspu Bałkańskiego a Polską, w tym w zakresie projektowania i realizacji przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych lub kulturalnych związanych z regionem Bałkanów, jak również do popularyzacji wiedzy na temat Bałkanów w Polsce.	P6S_KO
K3	zachowywania niezależności badawczej i respektowania etosu wolności badań naukowych, przestrzegania zasad etyki w zakresie korzystania z dorobku innych osób, nawiązywania komunikacji międzykulturowej oraz popularyzacji wiedzy o innych kulturach.	P6S_KR

Wykaz zajęć:

Lp.	Nazwa zajęć	Forma zajęć ²	Liczba godzin zajęć teoretycznych	Liczba godzin zajęć praktycznych	Punkty ECTS
1.	Historia Bałkanów (XIX–XX wiek)	wykład	12	-	2
2.	Warsztat reportera – jak (nie) pisać o Bałkanach	warsztat	-	10	2
3.	Religie i ruchy wyznaniowe na Bałkanach	konwersatorium	-	8	2
4.	Mniejszości narodowe i etniczne na Bałkanach	konwersatorium	-	10	2

² Np.: wykład, ćwiczenia, seminarium, warsztaty, konwersatorium.

5.	Migracje na Bałkanach	konwersatorium	-	6	1
6.	Geografia Bałkanów i dziedzictwo kulturowe	konwersatorium	-	10	2
7.	Relacje serbsko-chorwackie	konwersatorium	-	6	1
8.	Bośnia i Hercegowina: źródła konfliktu i sytuacja polityczno-społeczna	konwersatorium	-	6	1
9.	Serbia, Kosowo, Albania: relacje społeczno-polityczne	konwersatorium	-	12	2
10.	Jugosławia: państwo i społeczeństwo trzeciej drogi	konwersatorium	-	6	1
11.	Macedonia Północna, Grecja, Bułgaria: relacje społeczno-polityczne	konwersatorium	-	10	2
12.	Bezpieczeństwo i integracja państw bałkańskich z Unią Europejską	konwersatorium	-	12	2
13.	Rosja, USA, Chiny i Turcja wobec Bałkanów	konwersatorium	-	10	2
14.	Przemiany społeczne i ruchy obywatelskie	konwersatorium	-	10	2
15.	Miasto jako przestrzeń transformacji i aktywizmu	warsztat	-	6	1
16.	Stosunki kulturalne, polityczne i gospodarcze między Polską i krajami bałkańskimi	konwersatorium	-	14	3
17.	Kultura popularna Bałkanów	konwersatorium	-	10	2
Łącznie:			158 godzin		30 ECTS

Warunki ukończenia studiów:

Wynikające z regulaminu studiów podyplomowych:
• uzyskanie wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów podyplomowych,
• uzyskanie wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów podyplomowych.

CZĘŚĆ II

INFORMACJA O PROJEKTOWANYCH STUDIACH PODYPLOMOWYCH

1. Uzasadnienie utworzenia studiów podyplomowych i włączenia ich do oferty dydaktycznej Uniwersytecie Warszawskim:

Studia podyplomowe Bałkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna to pierwsza w Polsce propozycja edukacyjna dotycząca zachodzących współcześnie na Bałkanach procesów społecznych i politycznych oraz ich kulturowych kontekstów. W okresie najgwałtowniejszych od 1989 roku przemian w globalnej polityce dostrzegalny jest – zarówno wśród ekspertów, jak i w debacie publicznej – wzrost zainteresowania problematyką europejskiej kultury strategicznej, transkulturowości oraz stosunków międzypaństwowych. Proponowane studia, rozwijając wiedzę na temat Bałkanów jako różnorodnej kulturowo przestrzeni przecięcia interesów Unii Europejskiej i globalnych mocarstw, stanowią odpowiedź na społeczną potrzebę zrozumienia zależności między czynnikami geograficznymi, historią a celami politycznymi o zasięgu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.

Celem studiów jest dostarczenie rzetelnych informacji na temat współczesnej sytuacji społeczno-politycznej, gospodarczej i kulturowej państw Półwyspu Bałkańskiego, a więc części Europy o znaczeniu strategicznym, a jednocześnie wciąż często charakteryzowanej za pomocą stereotypów czy uproszczeń. W trakcie studiów uczestnicy zdobędą też wiedzę w zakresie historycznych uwarunkowań obecnego porządku społecznego i politycznego na Bałkanach, dzięki czemu nabędą zdolność interpretacji zjawisk będących konsekwencją różnorodności kulturowej, a także umiejętność przeprowadzania specjalistycznej analizy procesów geopolitycznych, również w perspektywie porównawczej. Współcześnie region zyskuje na znaczeniu jako kierunek polskiej polityki zagranicznej i myśli strategicznej, o czym świadczy intensyfikacja działań krajowej dyplomacji, zwłaszcza w państwach tak zwanych Bałkanów Zachodnich. Polska aktywnie angażuje się w procesy rozszerzania struktur Unii Europejskiej (potwierdzają to inicjatywy takie jak Trójmorze czy Grupa Tallińska), czego skutkiem jest wzrost zapotrzebowania na wyspecjalizowane kadry, ekspertów znających lokalne realia polityczne, ekonomiczne oraz społeczne, a także analityków zorientowanych w ulegającej dynamicznym przemianom bałkańskiej kulturosferze.

Studia mają charakter ekspercki. Wśród wykładowców są zarówno doświadczeni pracownicy Uniwersytetu Warszawskiego specjalizujący się w relacjach międzykulturowych na Bałkanach, jak też eksperci od regionu związani z Ośrodkiem Studiów Wschodnich i Polskim Instytutem Stosunków Międzynarodowych.

Program dwusemestralnych studiów podyplomowych będzie realizowany zdalnie, w formie synchronicznej, z wykorzystaniem cyfrowych narzędzi do nauczania na odległość (Zoom, Google Classroom). Treści programowe zostaną przekazane słuchaczom i słuchaczkom w ramach przedmiotów reprezentujących poszczególne bloki tematyczne. Będą one dotyczyć: genezy i historycznego kontekstu współczesnej sytuacji na Bałkanach (np. *Historia Bałkanów (XIX–XX wiek)*; *Jugosławia: państwo i społeczeństwo trzeciej drogi*), struktury narodowościowej, etnicznej, wyznaniowej i społecznej regionu (np. *Religie i ruchy wyznaniowe na Bałkanach*; *Przemiany społeczne i ruchy obywatelskie*), relacji

międzykulturowych w regionie (np. *Macedonia Północna, Grecja, Bułgaria: relacje społeczno-polityczne; Relacje serbsko-chorwackie*), relacji międzynarodowych i organizacji ponadpaństwowych (*Bezpieczeństwo i integracja państw bałkańskich z Unią Europejską; Rosja, USA, Chiny i Turcja wobec Bałkanów*), współpracy bilateralnej z Polską (*Stosunki kulturalne, polityczne i gospodarcze między Polską i krajami bałkańskimi*), a także kultury Bałkanów oraz jej kontekstów społecznych i politycznych (np. *Geografia Bałkanów i dziedzictwo kulturowe*). Treści przekazywane podczas zajęć zapewnią uczestnikom i uczestniczkom studiów zaawansowaną wiedzę na temat współczesnej rzeczywistości polityczno-społecznej i kulturowej krajów bałkańskich (wraz z jej tłem historycznym) oraz umiejętność analizy wpływu lokalnych procesów na sytuację w regionie, Europie i na świecie. Uzupełnieniem treści teoretycznych będą dwa warsztaty (poświęcone konstruowaniu narracji na temat bałkańskiej kulturosfery oraz analizie ewolucji przestrzeni miejskiej jako konsekwencji przemian społecznych), podczas których przećwiczona zostanie zdolność praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy.

Absolwenci i absolwentki studiów podyplomowych Bałkany współczesne: perspektywa społeczno-polityczna zdobędą umiejętności w zakresie metod badawczych niezbędnych podczas analizy kluczowych procesów zachodzących współcześnie w państwach Półwyspu Bałkańskiego, a także nauczą się podejmowania działań służących współpracy międzynarodowej w środowisku multietnicznym i wielokonfesyjnym. Będą więc przygotowani do działania w dyplomacji (również kulturalnej), administracji publicznej, organizacjach międzynarodowych, pozarządowych (NGO), edukacyjnych oraz charytatywnych. Studia podyplomowe umożliwiają również nabycie kompetencji niezbędnych w pracy w zakresie doradztwa i analityki politycznej – przygotowywania raportów, ekspertyz czy studiów prognostycznych na potrzeby państwa, niezależnych instytucji, mediów oraz biznesu międzynarodowego.

2. Szczegółowe warunki rekrutacji na studia podyplomowe, z uwzględnieniem:

- wymaganego poziomu kwalifikacji, zgodnego z PRK (studia I stopnia – 6 PRK, studia II stopnia i jednolite studia magisterskie – 7 PRK);
- zasad rekrutacji;
- sposobu weryfikacji poziomu biegłości językowej niezbędnego do uczestnictwa w studiach podyplomowych.

W postępowaniu rekrutacyjnym może wziąć udział osoba, która:

- posiada kwalifikację co najmniej na poziomie 6 PRK (absolwenci i absolwentki studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich);
- zarejestrowała się w systemie IRK;
- wniosła opłatę rekrutacyjną w wysokości 85 zł.

Zasady rekrutacji: Rekrutacja odbywa się na podstawie kolejności zgłoszeń w systemie IRK.

3. **Przewidywany termin rozpoczęcia zajęć:** luty 2026 roku
4. **Liczba osób przyjętych, która pozwala na uruchomienie studiów podyplomowych (powinna być wyższa od liczby osób warunkujących samofinansowanie się studiów): 14**
5. **Limit przyjęć: 25**
6. **Imienny wykaz pracowników wybranych do realizacji programu, wraz z:**
 - podaniem afiliacji,
 - wskazaniem zajęć, które będą prowadzić,
 - wskazaniem kwalifikacji (np. odpowiedniego dyplomu, stopnia naukowego) i kompetencji odpowiadających rodzajowi prowadzonych zajęć, wynikających z dorobku naukowego lub praktyki zawodowej,
 - uzasadnieniem powierzenia zajęć osobom spoza UW
- **dr hab. Magdalena Bogusławska, prof. ucz. w Instytucie Slawistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego:** kulturoznawczyni, bałkanistka i polonistka. W pracy naukowej zajmuje się kulturą słowiańskich Bałkanów, przede wszystkim zagadnieniami związanymi z socjalistyczną Jugosławią, widowiskami kulturowymi, kulturą wizualną, współczesnymi praktykami artystycznymi oraz animacją kulturową. Brała udział w badaniach w ramach grantów poświęconych relacjom międzykulturowym i kulturalnym między Polską a krajami bałkańskimi: *Polska i Macedonia. Polska i Czarnogóra. Polska kultura w Macedonii. Polska kultura w Czarnogórze* (2004–2007), *Polacy w Bośni – Polacy o Bośni* (1998–2002). W roku akademickim 1999/2000 pracowała jako lektor języka polskiego na Uniwersytecie św. św. Cyryla i Metodego w Skopju w Macedonii Północnej, a w jej dorobku znajdują się także tłumaczenia poezji macedońskiej na język polski. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z zakresu literatury, kultury artystycznej i popularnej krajów bałkańskich, relacji międzykulturowych w regionie Bałkanów, a także warsztaty pisania akademickiego.

Planowane zajęcia: *Geografia Bałkanów i dziedzictwo kulturowe; Stosunki kulturalne, polityczne i gospodarcze między Polską i krajami bałkańskimi* (6 godzin z mgr. Tomaszem Żornaczukiem)
- **dr Olimpia Dragouni, współpracowniczka Wydziału „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego:** prowadzi zajęcia dydaktyczne dotyczące islamu w Europie i synkretyzmu religijnego, badaczka związana z Pracownią Obszaru Postjugosłowiańskiego przy Instytucie Slawistyki Zachodniej i Południowej UW, bałkanistka, kulturoznawczyni, politolożka, prezeska Stowarzyszenia Bałkanistyka, redaktor naczelna portalu Bałkanistyka.org. W latach 2016–2018 pracowała na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie, badając pogranicze grecko-macedońskie w ramach projektu *Melting Borders: An Ethnography of Movement of Peoples and Goods in Border-areas Between Greece and the Republic of Macedonia*. W latach 2018–2020 w Instytucie Slawistyki Uniwersytetu Humboldtów realizowała, finansowany przez Fritz Thyssen Foundation, projekt typu post-doc *Shared Places of Cult of Muslims and Christians in Macedonia in everyday praxis and as*

seen by Islamic jurisprudence (fiqh). Prowadzi badania naukowe na temat islamu na Bałkanach i w Europie, dialogu międzyreligijnego, upolitycznienia religii, narodowości i nacjonalizmów na Bałkanach.

Planowane zajęcia: *Religie i ruchy wyznaniowe na Bałkanach; Macedonia Północna, Grecja, Bułgaria: relacje społeczno-polityczne*

- **dr hab. Maciej Falski, adiunkt w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego:** sławista, bałkanista, tłumacz, kierownik Pracowni Obszaru Postjugosłowiańskiego i członek Zespołu Badania Kultur Słowiańskich w Monarchii Habsburskiej. Prowadzi badania nad kulturą i historią idei na obszarze bałkańskim, historią społeczną obszaru habsburskiego, a także przestrzenią miejską w ujęciu antropologicznym oraz sferą publiczną w wymiarze ideologii i pamięci. Jest autorem monografii *Porządkowanie przestrzeni narodowej. Przypadek chorwacki* (2008) oraz *Niechciana kultura. Odbudowa i instrumentalizacja dziedzictwa kulturowego w Bośni i Hercegowinie* (2022). Prowadzi zajęcia dydaktyczne na temat historii i kultury Bałkanów, relacji międzykulturowych w regionie, literatury Chorwacji.

Planowane zajęcia: *Historia Bałkanów (XIX–XX wiek); Relacje serbsko-chorwackie; Jugosławia: państwo i społeczeństwo trzeciej drogi* (3 godziny z dr. Tomaszem Rawskim)

- **dr hab. Iliana Genew-Puhalewa, prof. ucz. w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego:** bałkanistka, neohellenistka, językoznawczyni, tłumaczka z języka bułgarskiego i greckiego, członkini Zarządu Polskiego Towarzystwa Studiów Nowogreckich. Jej zainteresowania naukowe dotyczą terminoznawstwa, etnolingwistyki, aksjologii, kultury Bałkanów, mowy nienawiści w mediach i kulturze popularnej, a także dyskursu dziennikarskiego. Jest autorką dwutomowej serii książek popularizatorskich *Bałkańskie zapiski kuchenne* (2006, 2009), poświęconych kulturze kulinarnej Bałkanów.

Planowane zajęcia: *Kultura popularna Bałkanów*

- **dr Angelika Niewiadomska, adiunkt w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego:** kulturoznawczyni, bałkanistka i polonistka. Wśród jej zainteresowań naukowych znajdują się kultura Bałkanów oraz kulturowy wymiar przestrzeni i architektury (*urban studies*, sztuka publiczna, przestrzeń w sztuce, literackie reprezentacje przestrzeni). W 2023 roku odbyła staż naukowy ramach Narodowego Programu Naukowego „Rozwój i wsparcie bułgarystyki zagranicą” (program bułgarskiego Ministerstwa Edukacji i Nauki), podczas którego prowadziła na Uniwersytecie Płockim im. Paisjusza Chilandarskiego badania dotyczące wielokulturowości miasta. Jest autorką monografii *Miejsca (nie)istniejące. Krajobraz socjalistycznej Sofii jako przestrzeń bułgarskich praktyk artystycznych po 1989 roku* (2024). Jako wykładowczyni prowadzi zajęcia poświęcone relacjom międzykulturowym na Bałkanach, historii regionu, lokalnej kulturze artystycznej oraz miejskiej kulturze wizualnej.

Planowane zajęcia: *Mniejszości narodowe i etniczne na Bałkanach; Miasto jako przestrzeń transformacji i aktywizmu*

- **dr Krzysztof Popek, adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego:** historyk specjalizujący się w historii migracji na Bałkanach, jak również w relacjach międzypaństwowych i międzykulturowych w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru

bułgarskiego, tureckiego i serbskiego. Jest znawcą problemów ludności muzułmańskiej, pozostałej w państwach postosmańskich po wycofaniu się Turcji z regionu oraz współczesnych kwestii jej integracji w krajach bałkańskich. Wraz z Bartłojem Rusinem opublikował fundamentalną pracę o migracjach muzułmańskich na Bałkanach pt. *Uchodźcy czyli goście Boga* (2022).

Planowane zajęcia: *Migracje na Bałkanach*

- **dr Tomasz Rawski, adiunkt w Katedrze Socjologii Polityki Wydziału Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego:** socjolog kultury i polityki, bałkanista, członek Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną przy Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego. Był stypendystą między innymi University College London, University of Uppsala i University of Sarajevo. Zajmuje się problematyką nacjonalizmu, polityki symbolicznej, polityki pamięci oraz budowania państw i narodów w Europie Wschodniej. Jest autorem monografii *Boszniacki nacjonalizm. Strategie budowania narodu po 1995 roku* (2019), a także członkiem zespołu realizującego projekt *DisTerrMem – Memory Across Borders: Dealing with the Legacy of Disputed Territories* (HORIZON 2020).

Planowane zajęcia: *Bośnia i Hercegowina: źródła konfliktu i sytuacja polityczno-społeczna; Jugosławia: państwo i społeczeństwo trzeciej drogi* (3 godziny z dr. hab. Maciejem Falskim), *Rosja, USA, Chiny i Turcja wobec Bałkanów*

- **dr Sylwia Siedlecka, adiunkt w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego:** sławistka, zajmuje się kulturą południowych i zachodnich Słowian, a zwłaszcza widowiskami kulturowymi, wyobrażeniami społecznymi i ich śladami w tekstach kultury. W pracy dydaktycznej koncentruje się zwłaszcza na nauczaniu pisania kreatywnego oraz akademickiego; warsztaty reporterskie prowadziła nie tylko na Uniwersytecie Warszawskim, lecz także w Collegium Civitas czy Domu Spotkań z Historią. Oprócz tekstów naukowych pisze również utwory literackie – jest autorką zbioru opowiadań *Szczeniaki* (2010), powieści *Fosa* (2015) i książki reporterskiej poświęconej Bułgarii *Złote piachy* (2019). Jest również publicystką, jej teksty popularyzujące wiedzę o Bałkanach ukazywały się między innymi w „Polityce”, „Gazecie Wyborczej” i „Piśmie. Magazynie Opinii”.

Planowane zajęcia: *Warsztat reportera – jak (nie) pisać o Bałkanach*

- **mgr Marta Szpala, doktorantka w ramach Graduate School for Social Research w Instytucie Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk:** analityczka ds. Bałkanów Zachodnich i polityki rozszerzenia UE i NATO w Zespole Środkowoeuropejskim Ośrodka Studiów Wschodnich (OSW). Absolwentka Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. Studiowała sławistykę w Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego. Uczestniczyła w międzynarodowych projektach badawczych w ramach organizacji, jak między innymi Think Visegrad, Evropski Pokret Serbia, Fundacja Genshagen, The Institute of Social Sciences and Humanities. Była koordynatorką Think Tank Forum w ramach polskiej prezydencji w procesie berlińskim (2019). Prowadziła seminaria na College of Europe w Natolinie, Uniwersytecie SWPS oraz Uniwersytecie Warszawskim. Stypendystka programu badawczego „Kosovo Research and Analysis Fellowship”, „Warsaw Euro-Atlantic Summer Academy” oraz „The International Seminar on the Albanian Language, Literature and Culture”. Jest współautorką (wraz z Wojciechem Stanisławskim) monografii *Bośniacki chaos. Źródła kryzysu politycznego we współczesnej Bośni i Hercegowinie* (2009).

Planowane zajęcia: *Serbia, Kosowo, Albania: relacje społeczno-polityczne; Przemiany społeczne i ruchy obywatelskie*

- **mgr Tomasz Żornaczuk, doktorant Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego (dyscyplina: nauki o polityce i administracji):** koordynator Programu Europa i analityk ds. Bałkanów Zachodnich i rozszerzenia Unii Europejskiej w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (PISM). Pracował jako ekspert ds. bałkańskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji i jako stażysta w Departamencie Polityki Europejskiej w ONZ w Nowym Jorku. Ukończył europeistykę (na poziomie magisterskim) na Uniwersytecie Doğuş w Stambule i na Uniwersytecie w Maastricht. Jest także absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego: integracji europejskiej oraz kulturoznawstwa z zakresu slawistyki. Pisze pracę doktorską na temat kryzysu rozszerzenia Unii Europejskiej na Bałkanach.

Planowane zajęcia: *Bezpieczeństwo i integracja państw bałkańskich z Unią Europejską; Stosunki kulturalne, polityczne i gospodarcze między Polską i krajami bałkańskimi* (8 godzin z dr hab. Magdaleną Bogusławską, prof. ucz.)

7. Informacja o zajęciach:

SEMESTR PIERWSZY

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Efekty uczenia się ³	Sposób zaliczenia i metody weryfikacji efektów uczenia się ⁴	Liczba godzin zajęć ⁵	Punkty ECTS
Historia Bałkanów (XIX–XX wiek)	wykład	W1, U1, K1	zaliczenie z oceną; test	(T) 12	2
Wykład stanowi wprowadzenie do historii regionu. Jego celem jest stworzenie podstaw do zrozumienia procesów historycznych i społecznych na Bałkanach w XIX i XX wieku. Narracja jest prowadzona z perspektywy współczesności, tak więc koncentruje się na mechanizmach rozumienia wydarzeń i procesów długiego trwania. Punktem wyjścia jest kongres berliński jako kluczowe wydarzenie dla regionu, ustanawiające zarówno nowy ład polityczny, jak też tworzące główne zarzewia konfliktów końca XIX i XX stulecia. Omówione zostaną kluczowe kwestie dla poszczególnych państw w relacji do historii globalnej, zwłaszcza europejskiej, jak też w ujęciu transgranicznym. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Warsztat reportera – jak (nie) pisać o Bałkanach	warsztat	W3, U2, U4, K1, K3	zaliczenie z oceną; esej	(P) 10	2
Warsztat jest poświęcony praktycznym i etycznym aspektom konstruowania narracji na temat bałkańskiej kulturosfery. Podstawowy cel kursu stanowi rozwinięcie warsztatu pisarskiego słuchaczy i słuchaczek poprzez ćwiczenia w zakresie samodzielnego tworzenia krótkich form reporterskich. Jego uczestnicy i uczestniczki nauczą się twórczej pracy ze słowem (w tym elementów kreatywnego pisania czy nowych typów narracji, jak storytelling), nabędą też świadomość odpowiedzialności związanej z opisem sytuacji regionu o złożonej tożsamości kulturowej. Zajęcia będą dotyczyły poszczególnych etapów przygotowywania autorskiego tekstu – od pomysłu i poszukiwania tematu, przez zbieranie i opracowywanie materiałów, po koncepcję uporządkowania treści oraz proces pisanie. W ich trakcie zostaną omówione przykłady tekstów niefikcyjnych i publicystycznych na temat Bałkanów, co pozwoli na stworzenie listy dobrych praktyk reporterskich, podjęte zostaną również kwestie, jak zbieranie danych i informacji (research), staranność i rzetelność w trakcie analizy źródeł oraz etyczne aspekty prowadzenia rozmów z bohaterami reportażu. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

³ Należy wpisać symbole efektów uczenia się z tabeli zamieszczonej w części I.

⁴ Sposób zaliczenia: zaliczenie z oceną/zaliczenie bez oceny. Metody weryfikacji efektów uczenia się: np. egzamin ustny, egzamin pisemny, praca pisemna, projekt.

⁵ Należy przed liczbą godzin wstawić nawias z symbolem zajęć: (T) – zajęcia teoretyczne, (P) – zajęcia praktyczne. Np. (T) 20, (P) 30.

Religie i ruchy wyznaniowe na Bałkanach	konwersatorium	W1, W2, W3, U1, K1	zaliczenie z oceną; test	(P) 8	2
Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczek i słuchaczy z problematyką różnorodności religijnej Półwyspu Bałkańskiego, z uwzględnieniem zarówno religii dominujących (prawosławia, katolicyzmu, islamu), jak i mniejszych wspólnot wyznaniowych (alewitów, bektaszytów) oraz nowych ruchów religijnych. Przedmiot ma pomóc słuchaczom i słuchaczkom zrozumieć specyfikę Bałkanów jako mozaikowego regionu współwystępowania wielu wyznań oraz uświadomić kulturowe konsekwencje tej różnorodności. W ramach kursu zostaną więc poruszone takie tematy, jak tożsamościotwórcza rola religii oraz sposoby jej politycznej instrumentalizacji, komunistyczna sekularyzacja i wpływ odgórnego laicyzacji na rozwój nowych ruchów religijnych (New Age, nurty ezoteryczne), synkretyzm religijny, dialog międzyreligijny i dobrosąsiedztwo w regionie wielowyznaniowym czy wpływ praktyk religijnych na współczesne kultury bałkańskie. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Mniejszości narodowe i etniczne na Bałkanach	konwersatorium	W1, W2, W3, U1, U2, K3	zaliczenie z oceną; test	(P) 10	2
Przedmiot dotyczy zróżnicowania narodowościowego oraz etnicznego Półwyspu Bałkańskiego ze szczególnym uwzględnieniem mniejszości słabiej znanych i często marginalizowanych, jak Pomacy, Goranie, Romowie czy Arumuni. Zajęcia będą poświęcone charakterystyce społecznej, językowej i kulturowej poszczególnych grup, uwzględniającej historyczny kontekst ich formowania się na Bałkanach, współczesną sytuację (m.in. regulacje prawne czy inicjatywy służące rewitalizacji tożsamości) oraz rolę w procesach politycznych zachodzących na poziomie lokalnym i ponadnarodowym. Podczas zajęć omówione zostaną także zmiany w strukturze narodowo-etnicznej regionu, będące skutkiem przemian geopolitycznych pod koniec XX wieku i na początku XXI wieku. Uzupełnieniem tej tematyki będą rozważania na temat relacji mniejszości z grupami większościowymi (inkluzja społeczna, wielojęzyczność i różnorodność językowa, stereotypy, dyskryminacja). Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Migracje na Bałkanach	konwersatorium	W1, W3, U1, U3	zaliczenie z oceną; test	(P) 6	1
Przedmiot jest poświęcony zjawiskom migracyjnym na Bałkanach, z uwzględnieniem zarówno procesów wewnętrznych, jak i międzynarodowych. W jego ramach zostaną omówione rozmaite formy mobilności ludności, w tym migracje ekonomiczne i sezonowe, przymusowe przesiedlenia, uchodźstwo czy reemigracje. Zasadniczą część zajęć będzie dotyczyć przemieszczania się ludzi w regionie po 1989 roku jako konsekwencji przemian ustrojowych, wojen w byłej Jugosławii czy integracji z Unią Europejską, a także kryzysu migracyjnego po 2015 roku oraz roli Półwyspu Bałkańskiego jako korytarza tranzytowego. Słuchacze i słuchaczki zapoznają się również ze społecznymi i kulturowymi skutkami migracji, w tym ich wpływem na strukturę demograficzną, depopulację wsi, stosunki międzyetniczne, tożsamość narodową, pamięć zbiorową oraz relacje międzykulturowe. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

Geografia Bałkanów i dziedzictwo kulturowe	konwersatorium	W2, U1, K3	zaliczenie z oceną; test	(P) 10	2
Pierwsza część przedmiotu będzie dotyczyć geografii regionalnej Półwyspu Bałkańskiego, w tym specyfiki lokalnego środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazów naturalnych w kontekście ich potencjału tożsamościotwórczego, związków z praktykami pamięci czy ruchem turystycznym. Druga część przedmiotu zostanie poświęcona krajobrazom kulturowym oraz kategorii dziedzictwa rozumianego jako sfera konstruowania określonego obrazu przeszłości w celu legitymizacji danego porządku społecznego i/lub politycznego. To dwuaspektowe ujęcie bałkańskiego pejzażu, uzupełnione zagadnieniami teoretycznymi z zakresu heritage studies, umożliwi zapoznanie słuchaczy i słuchaczek z najważniejszymi praktykami prezentowania, wykorzystywania oraz ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego na Bałkanach. W ramach zajęć zostaną omówione również przykłady przestrzeni znaczących oraz ich powiązania z mitologią narodową, konfliktami pamięci i polityką historyczną. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Relacje serbsko-chorwackie	konwersatorium	W1, W2, W4, U1	zaliczenie z oceną; zaliczenie ustne	(P) 6	1
Celem zajęć jest przedstawienie relacji serbsko-chorwackich w perspektywie historycznej. Konflikt serbsko-chorwacki był główną przyczyną wojny domowej z okresu II wojny światowej oraz wojny z lat 90. XX wieku. Często jest błędnie interpretowany jako konflikt kulturowy. Zajęcia pozwolą zrozumieć historyczne uwarunkowania pojawienia się kwestii zapalnych w kontaktach chorwacko-serbskich oraz ich instrumentalizację przez siły zewnętrzne. Zostaną poruszone zagadnienia relacji językowych, wyznaniowych, ideologicznych od XIX wieku (koncepty wspólnotowe w Chorwacji) poprzez kwestię migracji serbskich na terytorium chorwackie aż po najnowsze spory o odpowiedzialność za zbrodnie wojenne i sytuację mniejszości serbskiej w Chorwacji. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Bośnia i Hercegowina: źródła konfliktu i sytuacja polityczno-społeczna	konwersatorium	W1, W2, W4, U1	zaliczenie z oceną; test	(P) 6	1
Przedmiot dotyczy procesów historycznych, politycznych, społecznych i kulturowych, które ukształtowały współczesną Bośnię i Hercegowinę, a więc jest poświęcony zarówno zróżnicowaniu etniczemu i religijnemu tego regionu, jak i wydarzeniom lat dziewięćdziesiątych XX wieku, a zwłaszcza wojnie (1992–1995). Celem przedmiotu jest przedstawienie genezy konfliktu, jego regionalnego i międzynarodowego kontekstu, przebiegu, a także konsekwencji dla stabilności całych Bałkanów oraz znaczenia z perspektywy polityki europejskiej. Słuchacze i słuchaczki zdobędą wiedzę na temat systemu politycznego wykreowanego na mocy porozumienia z Dayton, jego wpływu na dzisiejsze funkcjonowanie państwa, współczesnej sytuacji społeczno-politycznej w Bośni i Hercegowinie oraz możliwości zainicjowania procesów pojednania. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

Serbia, Kosowo, Albania: relacje społeczno-polityczne	konwersatorium	W1, W2, W4, U1, K1, K3	zaliczenie z oceną; test	(P) 12	2
Przedmiot poświęcony jest relacjom (politycznym, społecznym, kulturowym) łączącym trzy państwa Bałkanów Zachodnich – Serbię, Kosowo i Albanię. Jego cel stanowi objaśnienie słuchaczom i słuchaczkom źródeł napięć i konfliktów w relacjach trójstronnych, historycznych uwarunkowań wojny w Kosowie, roli społeczności międzynarodowej w jej przebiegu i próbach rozwiązania, a także współczesnych reperkusji konfliktu – aktualnych stosunków między Belgradem, Prisztiną a Tiraną, procesu uznawania niepodległości Kosowa i sytuacji polityczno-społeczno-ekonomicznej państwa czy możliwości współpracy międzyetnicznej. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

SEMESTR DRUGI

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Efekty uczenia się	Sposób zaliczenia i metody weryfikacji efektów uczenia się	Liczba godzin zajęć	Punkty ECTS
Jugosławia: państwo i społeczeństwo trzeciej drogi	konwersatorium	W1, W3, U1	zaliczenie z oceną; test	(P) 6	1
Idea jugosłowiańska oraz projekt wspólnoty kulturalnej i politycznej Słowian południowych przez stulecia stanowiły istotny czynnik kształtujący praktyki politycznej i tożsamościowe w regionie. Mimo że państwo jugosłowiańskie ostatecznie upadło, jego dziedzictwo wciąż stanowi ważny aspekt formowania się pojmowania regionu byłej federacji jako szczególnej przestrzeni zarówno w perspektywie międzynarodowej, jak i wewnętrznej. Państwa sukcesyjne, a szczególnie ich społeczeństwa, utrzymują ściślejsze relacje. Ponadto projekt społeczno-polityczny drugiej Jugosławii (1945–1991) był interesującym eksperymentem tworzenia trzeciej drogi, wariantu ładu społecznego niewpisującego się w dwubiegunowy porządek zimnowojennego świata. Zajęcia mają na celu zapoznać słuchaczy z ideologiczną podbudową systemu jugosłowiańskiego, jak też z rozwiązaniami politycznymi i społecznymi charakterystycznymi dla federacji jugosłowiańskiej. Ponadto zostaną podjęte kwestie relacji między poszczególnymi republikami składowymi między sobą oraz do federalnego ośrodka władzy. Wreszcie zostaną omówione zagadnienia symbolicznej spójności państwa, jak też praktyk społecznych, które wpłynęły na trwałość postrzegania przestrzeni postjugosłowiańskiej jako przestrzeni szczególnie związanej w stosunku do regionu bałkańskiego i środkowoeuropejskiego. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

Macedonia Północna, Grecja, Bułgaria: relacje społeczno-polityczne	konwersatorium	W1, W2, W4, U1, U3, K2	zaliczenie z oceną; test	(P) 10	2
Przedmiot dotyczy współczesnych relacji politycznych i kulturowych między Macedonią Północną, Grecją a Bułgarią oraz historycznych uwarunkowań złożonych stosunków między trzema państwami. Podczas zajęć szczegółowo omówione zostaną procesy, wskutek których spory terytorialne zostały przeniesione na poziom pozapolityczny, przekształcając się w roszczenia narodowościowe, kulturowe czy językowe. Celem kursu jest ukazanie sposobów, w jakie kultura i narracje tożsamościowe wpływają na politykę międzynarodową w regionie, więc w trakcie zajęć podjęte zostaną takie tematy szczegółowe, jak antagonistyczne pamięci i polityki historyczne, spory o dziedzictwo, idea dobrosąsiedztwa, znaczenie kultury hellenistycznej we współczesnej Europie czy konflikty dyplomatyczne, ich kulturowe reperkusje oraz wpływ na przyszłość trójstronnych relacji. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Bezpieczeństwo i integracja państw bałkańskich z Unią Europejską	konwersatorium	W1, W3, W4, U1, U3, K2	zaliczenie z oceną; test	(P) 12	2
Przedmiot jest poświęcony procesom akcesji państw Półwyspu Bałkańskiego do Unii Europejskiej oraz stopniowego rozszerzania unijnych struktur na Bałkanach (partnerstwa, współpraca gospodarcza, nadanie statusu kandydata, pomoc przedakcesyjna). Podczas zajęć zostaną omówione etapy integracji poszczególnych państw, stopień spełnienia przez nie kryteriów kopenhaskich oraz podstawowe problemy utrudniające i spowalniające włączenie w skład państw członkowskich. Kontekst dla tych analiz będą stanowić rozważania na temat znaczenia strategicznego Bałkanów z perspektywy Unii Europejskiej, jej roli w transformacji gospodarczej regionu, a także kulturowych implikacji akcesji. Kurs obejmuje też problematykę bezpieczeństwa regionalnego w kontekście polityk unijnych, dotyczy więc również takich kwestii, jak działania stabilizacyjne na terenach pokonfliktowych, reformy demokratyczne czy przestępczość transgraniczna i sytuacja migracyjna. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Rosja, USA, Chiny i Turcja wobec Bałkanów	konwersatorium	W1, W3, W4, U1, U3, K1	zaliczenie z oceną; zaliczenie ustne	(P) 10	2
Przedmiot jest poświęcony roli Bałkanów w polityce ponadregionalnej. Treści, które będą omawiane w trakcie kursu, dotyczą rosyjskiej, amerykańskiej, chińskiej i tureckiej obecności na Półwyspie Bałkańskim oraz sposobów, w jakie państwa o antagonistycznych interesach strategicznych próbują maksymalizować swój wpływ polityczny na region. Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy i słuchaczek z geopolitycznym znaczeniem Bałkanów jako pola rywalizacji współczesnych mocarstw, przyczynami ich zainteresowania regionem, a także taktykami, jakie stosują, próbując ugruntować tam swoją pozycję. W związku z tym podczas zajęć będą omawiane narzędzia oddziaływania Rosji, USA, Chin i Turcji na społeczeństwa i rządy krajów bałkańskich – nie tylko polityczne (promocja demokracji, neoosmanizm), lecz także gospodarcze (Nowy Jedwabny Szlak, inwestycje infrastrukturalne), militarne (obecność jednostek wojskowych) czy kulturowe (pansławizm, prawosławie, podsycanie nastrojów pro- i antyzachodnich). Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

Przemiany społeczne i ruchy obywatelskie	konwersatorium	W1, W2, W4, U2, U4, K1, K3	zaliczenie z oceną; zaliczenie ustne	(P) 10	2
Przedmiot jest poświęcony kluczowym procesom społecznym oraz dynamice ruchów obywatelskich na Bałkanach w XX i XXI wieku. Część zajęć będzie poświęcona historycznym uwarunkowaniom najnowszych przemian w strukturze społeczeństw bałkańskich, w tym społecznym konsekwencjom totalitaryzmu, konfliktów, transformacji systemowej i globalizacji. Kurs obejmuje również problematykę genezy i przebiegu kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego w rzeczywistości postkomunistycznej oraz powojennej, a także współczesnych ruchów społecznych (pokojowych, na rzecz klimatu, profeministycznych czy w obronie praw mniejszości seksualnych) i nowych form zaangażowania obywatelskiego (aktywizm cyfrowy, marketing obywatelski). Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Miasto jako przestrzeń transformacji i aktywizmu	warsztat	W2, U2, U3, U4, K2	zaliczenie z oceną; projekt	(P) 6	1
Celem przedmiotu jest analiza sposobów, w jakie przemiany polityczne, ekonomiczne, społeczne i kulturowe uzewnętrzniają się w krajobrazach miast na Bałkanach. Temat zajęć stanowią więc też praktyki, których przedmiotem jest, reinterpretowane oraz wizualnie modyfikowane przez mieszkańców, miasto – jego ikoniczna sfera, traktowana zarówno jako przedmiot dyskusji, jak i pole, na którym się one toczą. Skupimy się na odczytywaniu miasta jako przestrzeni konfliktów pamięci, sporów o dziedzictwo, działań artystycznych, oddolnego aktywizmu czy kontaktu międzykulturowego. Podczas warsztatu słuchacze i słuchaczki będą pracować nad wybranymi elementami ikonosfery bałkańskich miast, wykorzystując źródła (teksty, mapy, zdjęcia) oraz analizując wizualną warstwę przestrzeni publicznej przez pryzmat przemian kultury miasta (obejmujących na przykład procesy formowania się społeczeństwa obywatelskiego, rozwijania świadomości na temat zmian klimatu, intensyfikacji ruchów miejskich, gentryfikacji i turystyfikacji). Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					
Stosunki kulturalne, polityczne i gospodarcze między Polską i krajami bałkańskimi	konwersatorium	W1, W3, W4, U2, U3, K2	zaliczenie z oceną; zaliczenie ustne	(P) 14	3
W trakcie zajęć słuchacze i słuchaczki poznają historyczny kontekst kulturalnych relacji łączących Polskę i kraje bałkańskie, a także kluczowe postaci, przedsięwzięcia środowisk emigracyjnych czy instytucje działające w zakresie wymiany kulturalnej. Podczas kursu uwzględnione zostaną również jej współczesne realizacje, w tym chociażby inicjatywy przekładowe, biblioteczne i muzealne, projekty służące promocji dialogu międzykulturowego, festiwale, impresariaty oraz placówki kulturalne funkcjonujące przy ambasadach (Instytuty Polskie). Przedmiot dotyczy też politycznego i gospodarczego wymiaru stosunków polsko-bałkańskich, jak i kluczowych aspektów współpracy o wielostronnym zasięgu (na przykład w ramach organizacji międzynarodowych lub regionalnych). W trakcie kursu zostaną omówione więc główne kierunki polskiej polityki zagranicznej względem Bałkanów, najważniejsze przedsięwzięcia w zakresie rozwijania partnerstwa gospodarczego (eksport czy inwestycje) oraz interesy strategiczne Polski w regionie Półwyspu Bałkańskiego (w tym wpływ tamtejszych państw na polskie bezpieczeństwo energetyczne czy wyzwania związane z sytuacją migracyjną). Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

Kultura popularna Bałkanów	konwersatorium	W2, U4, K3	zaliczenie z oceną; test	(P) 10	2
Przedmiot poświęcony jest najważniejszemu zjawiskom kultury popularnej na Bałkanach, jak również jej kontekstom politycznym i społecznym. Podczas zajęć omówione zostaną nie tylko kluczowe teorie i pojęcia z zakresu badań kultury popularnej, lecz także możliwości wykorzystania poszczególnych narzędzi w krytycznej analizie wybranych fenomenów popkulturowych. Przedstawione będą również procesy jej konstituowania się w poszczególnych kulturosferych bałkańskich (od początku XX wieku), za szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań historyczno-cywilizacyjnych. Zasadnicza część zajęć zostanie poświęcona najistotniejszym tendencjom w kulturze popularnej Bałkanów, ich różnym realizacjom (w kinie, telewizji, muzyce, literaturze czy przestrzeni wirtualnej), a także sposobom ideologicznej instrumentalizacji, na przykład w okresie komunizmu, wojen lat 90. i transformacji systemowej. Podjęta zostanie też problematyka współczesnych mechanizmów wytwarzania lokalnych wariantów kultury popularnej, uokalniania jej globalnych form i wpływu nowych technologii na wzory kultury. Przedmiot będzie realizowany w formie zdalnej.					

8. Jednostka organizująca studia podyplomowe, proponowana przez wnioskodawców: Wydział Polonistyki

9. Kandydat na kierownika studiów podyplomowych: dr Angelika Niewiadomska